

poproszenie w Nr: 150

FUNDACJA GENERALNEJ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
w Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
ul. Podgórna 10, tel. 0048 51 22 186
mail: fundacja@wp.pl
956 18 02736
KRS 000041
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Bydgoszcz
AK

Brukwicki Jan

ps. "Franek"

M: 150/759 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Brukwiński Jan
T: *M: 150/759 Pom*
Bydgoszcz A.II

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa *k. 3 s. 1-3*

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *k. 2 s. 1-2*

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 –1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] *k. 8*

VI. Fotografie

dział ikonografii

1/1. Relacja - Brulwicki Jan

1. Relacja Jany Brulwickiego - data
wpływu X - 1988 - mpis kop. - Arch. E. k. 2 s. 1-2
Zawackiej.
2. Relacja o działalności konspiracyj-
nej Jany Brulwickiego spisane przez
Tadeusza Brulwickiego w I 1993r., mpis
kop. k. 1 s. 3

I. 1/. Brukwicki Jan, Franciszek

2/. Ur. 17 września 1923 r. w Bydgoszczy

3/. Rodzice : Wincenty i Zofia z d. Prywer; ojciec - pracownik PKP, matka - gospodyni domowa.

4/. Adres : Stargard Szczeciński tel. 77-51-f2.

II. 1/. Wykształcenie : średnie ogólnokształcące - I Państwowe Gimnazjum i Liceum Męskie w Bydgoszczy - 1946 r., średnie techniczne - Technikum Budowlane - Wydział Zaoczny w Szczecinie - 1960 r.

2/. Do 1939 r. - uczeń gimnazjalny.

IV. W czasie okupacji : miejsce zamieszkania - Bydgoszcz, ul. Sienkiewicza 49/1 wraz z rodzicami i braćmi Tadeuszem, Mieczysławem i Alojzym; praca zarobkowa : w okresie od 27 lutego 1940 r. do 23 stycznia 1945 r. w niemieckiej firmie Bernhard ARNDT-Milchspezialgeschäft /specjalistyczny sklep mleczarski/ w Bydgoszczy.

V. Armia Krajowa od 5 maja 1943 r.; Od 1941 r. - po nawiązaniu kontaktu /poprzez brata Tadeusza/ pod koniec 1940 r. z przedwojennymi kolegami, byłymi harcerzami bydgoskich drużyn harcerskich - odbywały się regularnie zbiórki konspiracyjnego zastępu harcerskiego, połączone z tajną nauką w zakresie programu szkoły średniej - urządzaliśmy również tajne wieczorki muzyczne poświęcone głównie muzyce poważnej, a także wieczorki literackie, przy czym jednym z miejsc spotkań było mieszkanie rodziców, a całością kierował najstarszy brat Tadeusz, który pracując od maja 1941 r. w zakładach amunicyjnych w Osowej Górze pod Bydgoszczą nawiązał kontakt z zatrudnionymi tam członkami podziemnej organizacji ruchu oporu ZWZ - Armia Krajowa; w wyniku tego kontaktu cała nasza grupa weszła w maju 1943 r. w skład działającej w Bydgoszczy Armii Krajowej, przejmując wewnętrzną służbę łączności garnizonu bydgoskiego AK, którą wykonywała do dnia 23 stycznia 1945 r., tj. do dnia rozwiązania naszego oddziału AK. Jako żołnierz AK - przyjmując pseudonim "Franek" - zaprzysiężony w dniu 5 maja 1943 r. przez szefa łączności wewnętrznej garnizonu bydgoskiego Tadeusza Brukwickiego - "Alojzego", któremu podlegał bezpośrednio do marca 1944 r.; w okresie od marca 1944 r. do 23 stycznia 1945 r. podlegał bezpośrednio Zbigniewowi Raszewskiemu - "Jerzemu" - "Alojzemu", następcy T. Brukwickiego /którego wywieziono na roboty przymusowe pod Królewicami/ na stanowisku szefa łączności wewnętrznej garnizonu bydgoskiego. Był stałym łącznikiem między komendantem rejonu Bydgoszcz-Szwederowo z Komendą Garnizonu Bydgoszcz, a ponadto - w związku z pracą w sklepie mleczarskim - organizował dostawy artykułów żywnościowych, przeznaczonych dla dzieci w obozie w Potulicach, dla członków AK ukrywających się na terenie Bydgoszczy oraz zbierał i przekazywał do Komendy Garnizonu informacje o znaczeniu wojskowym /dotyczące m.in. zaopatrzenia jednostek specjalnych i ruchu urlopowiczów Wehrmachtu/.

VI. W służbie łączności wewnętrznej garnizonu bydgoskiego czynni byli również bracia : Tadeusz /"Alojzy"/ - ekonomista zamieszkały w Poznaniu, Mieczysław - nieżyjący od 1986 r. oraz Alojzy /"Wicek"/ - technik mechanik zamieszkały w Bydgoszczy.

- VII. Praca zawodowa :
- Warsztaty Kolejowe I KI. PKP w Bydgoszczy - od lutego do sierpnia 1945 r.
  - Pom. Spółdz. Księgarska i Papiernicza "Nauka" w Bydgoszczy - 29.08.1945 r. - 31.01.1946 r.
  - Okręgowy Zarząd Kin w Szczecinie - od listopada 1946 r. do 31.08.1947 r.
  - Urząd Wojewódzki - Wydział Odbudowy w Szczecinie - od 1.01. do 18.04.1948 r.
  - Zjednoczenie Budownictwa Miejskiego w Szczecinie /Oddziały w Szczecinie i Stargardzie Szczec./ - od 19.04.1948 r. do 30.04.1957 r.
  - Przedsiębiorstwo Budownictwa Terenowego w Stargardzie Szcz. - od 25.07.1957 r. do 30.04.1959 r.
  - Stargardzkie Przedsiębiorstwo Budownictwa Miejskiego w Stargardzie Szczec. - od 1.05.1959 r. do 14.05.1967 r.
  - Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Szczecinie - od 15.05.1967 r. do 30.06.1984 r. /przejście na emeryturę/.

- Odnaczenia :
- Srebrny Krzyż Zasługi /1974 r./, Złoty Krzyż Zasługi /1977 r./, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski /1985 r./.
  - Odznaka pamiątkowa "Gryf Pomorski" /1967 r./, złota odznaka "Zasłużony dla Budownictwa i przemysłu maszyn budowlanych" /1979 r./, srebrna odznaka honorowa Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa /1984 r./, odznaka honorowa "Za zasługi dla województwa gorzowskiego" /1986 r./.

- Dane rodzinne :
- żonaty /od 1951 r./ z Anną Jurską - wdowiec od lipca 1965 r.; dwoje dzieci :
    - Alicja Brańka /zamężna/ - magister pedagogiki, zamieszkała w Wadowicach,
    - Marek Brukwicki /żonaty/ - technik budowlany, zamieszkały w Stargardzie Szczec.

Jan Brukwicki
/Jan Brukwicki/

JAN BRUKWICKI

1923 -

Inspektorat Bydgoszcz --- Garnizon Bydgoszcz. Żołnierz wewnętrznej służby łączności garnizonu bydgoskiego AK.

ps. " Franek "

Jan Brukwicki syn Wincentego i Zofii Prywer ur. 17 września 1923 w Bydgoszczy, był do 1939 r. uczniem Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego /Gimn. Klasyczne/ w Bydgoszczy. W okresie okupacji hitlerowskiej pracował od lutego 1942 r. do stycznia 1945 r. w sklepie mleczarskim wykonując różne prace. Od 1941 r. włączył się do pracy konspiracyjnej w grupie samokształceniowej i samopomocy b. harcerzy i starszych uczniów szkół średnich. Członkowie grupy po zaprzysiężeniu w maju 1943 r. przejęli łączność wewnętrzną garnizonu bydgoskiego AK i sprawowali ją do stycznia 1945 r.

W związku z możliwościami wynikającymi z miejsca pracy, został zobowiązany do organizowania dostawy artykułów żywnościowych dla członków AK ukrywających się na terenie Bydgoszczy, oraz dla dzieci w obozie dla przesiedleńców w Potulicach.

Jan Brukwicki zdał maturę w 1946 r. w I Państw. Gimn. i Liceum w Bydgoszczy oraz ^{Archimowa} Technikum Budowlane w Szczecinie.

Pracował zawodowo w Szczecinie i Starogardzie Szczecińskim, swoim miejscu zamieszkania. Obecnie na emeryturze.

Zródła: Relacja Aleksandra Schulza w zbiorze autora biogramu i informacje rodziny.

Opr. Tadeusz Brukwicki "Alojzy"
styczeń 1993 r.

Handwritten signature

Fot. dobre w zb. Fund. (2 k3r.)

1. Materiały uzupełniające relacje: Brukwicki Jan

1. Leszek Michalski, biogram Jana Brukwickiego, [w:] Stow. biograficzny konspiracyj pomorskiej 1939-1945, cz. 1, Wyd. Bibl. FAŻAK t.V, Toruń 1994, kserokop.

k. 1 s. 1

2. Michalski L. - biogram Jana Brukwickiego, mpis, org.

k. 1 s. 2

3. Michalski L. "Brukwicki Jan" [w:] "S.B.K.P. 1939-1945", Toruń 1994, cz. 1, kserokop.

rob. por. 1
k. s. 46.

Brukwicki Jan ps. "Franek" (1923-....), żołnierz łączności Garn. AK Bydgoszcz.

Ur. 17 IX 1923 r. w Bydgoszczy; syn kolejarza Wincentego i Zofii z d. Prywer. Do 1939 r. był uczniem Państw. Gimn. Klasycznego im. J. Piłsudskiego w Bydgoszczy.

W okresie okupacji hitlerowskiej od lutego 1942 r. do stycznia 1945 r. pracował z braćmi Mieczysławem i Alojzym w sklepie mleczarskim. Od 1941 r. działał w konsp. grupie samokształceniowej i samopomocowej, zorganizowanej przez harcerzy i starszych uczniów szkół średnich. Jan Brukwicki wraz z członkami tej grupy został zaprzysiężony do służby w AK w maju 1943 r. i otrzymał przydział do działu łączności wewnętrznej Garn. AK Bydgoszcz. Czynny tam do stycznia 1945 r. "Organizował" także dostawy artykułów żywnościowych dla żołnierzy AK, ukrywających się na terenie Bydgoszczy, oraz dla dzieci w obozie w Potulicach.

W tejże grupie co J. Brukwicki działali również jego bracia: Alojzy ps. "Wicek", ur. 31 VIII 1929 r., zaprzysiężony we wrześniu 1943 r. Pełnił funkcję łącznika kdy Garn. AK Bydgoszcz. Przewoził paczki z lekami, materiałami opatrunkowymi i amunicją z punktów kontaktowych do punktów wysyłkowych, m.in. do Borów Tucholskich. Mieczysław ps. "Józef", ur. 27 X 1926 r., zaprzysiężony w maju 1943 r., pełnił funkcję łącznika Aleksandra Schulza ps. "Michał-Maciej" kmdta Garn. AK Bydgoszcz do →Edwarda Wrzesińskiego ps. "Władek", kmdta plac. Osowa Góra k. Bydgoszczy. Po aresztowaniu w kwietniu 1944 r. Wrzesińskiego przeszedł do dyspozycji szefa służby łączności wewn. →Zbigniewa Raszewskiego ps. "Jerzy-Alojzy".

W 1946 r. Jan zdał maturę. Pracował zawodowo w Szczecinie i w Stargardzie Szcz. Obecnie na emeryturze.

AP AK. T.: Brukwiccy J., M. i T., Schulz A.; dok. Insp. Bydgoszcz; inf. rodziny.

Leszek Michalski

Stow. biograficzny konspiracji
pomorskiej 1939-1945, z. 1, Wyd. Bibl.
FAPAK t. V, Tomii 1994r.

Bruk
Sz Sz
U
Winc
szkol
walc:
uczni
Bydg
Po p
brał
w sh
post
V
dota
Byd
przy
1940
Ami
tran
kole
Pro
zdel
zory
szk
wsp
1 D
Wr
rów
Tuc
Ga
shu
zna
ch
Bl
"A
mi
of
Kr
i e
za
Al
R:

2.1 2

Brukwicki Jan ps. "Franek" /1923-.../, żołnierz łączności garn. AK
Bydgoszcz.

Ur. 17.IX.1923 r. w Bydgoszczy, s. Wincentego i Zofii z d. Prywer.
Do 1939 r. był uczniem Państw. Gimn. Klas. im. J. Piłsudskiego w Bydgoszczy.

W okresie okupacji hitlerowskiej od lutego 1942 r. do stycznia 1945 r. pracował w sklepie mleczarskim. Od 1941 r. działał w konsp. grupie samokształceniowej i samopomocowej zorganizowanej przez harcerzy i starszych uczniów szkół średnich. J. Brukwicki wraz z członkami tej grupy został zaprzysiężony do służby w AK w maju 1943 r. i otrzymał przydział do działu łączności wewnętrznej garn. AK Bydgoszcz. Czynny tam do stycznia 1945 r. "Organizował" także dostawy art. żywnościowych dla żołnierzy AK, ukrywających się na terenie Bydgoszczy, oraz dla dzieci w obozie w Potulicach.

W 1946 r. zdał maturę. Pracował zawodowo w Szczecinie i w Starogardzie Szczecińskim. Obecnie na emeryturze.
AP AK T.T. Brukwickiego, A. Schulza; inf. rodziny.

L. Michalski

W tejże grupie co J. Brukwicki działali również jego bracia: j. Alojzy ps. "Wicek", ur. 31.VIII.1929 r., zaprzysiężony we wrześniu 1943 r. Pełnił funkcję łącznika k-dy Garn. AK Bydgoszcz. Przewoził paczki z lekami, materiałami opatrunkowymi i amunicją z punktów kontaktowych do punktów wysyłkowych, m. in. do Borów Tucholskich. - Mieczysław ps. "Józef", ur. 27.X.1926 r., zaprzysiężony w maju 1943 r., pełnił funkcję łącznika Aleksandra Schulza ps. "Michał-Maciej" kmdta Garn. AK Bydgoszcz do -- Edwarda Wrzesińskiego ps. "Włodek", kmdta plac. Osowa Góra k. Bydgoszczy, Po aresztowaniu w kwietniu 1944 r. A. Schulza, przeszedł do dyspozycji szefa służby ^{Łączności} wewnętrznej --> Zbigniewa Raszewskiego ps. "Jerzy-Alojzy".

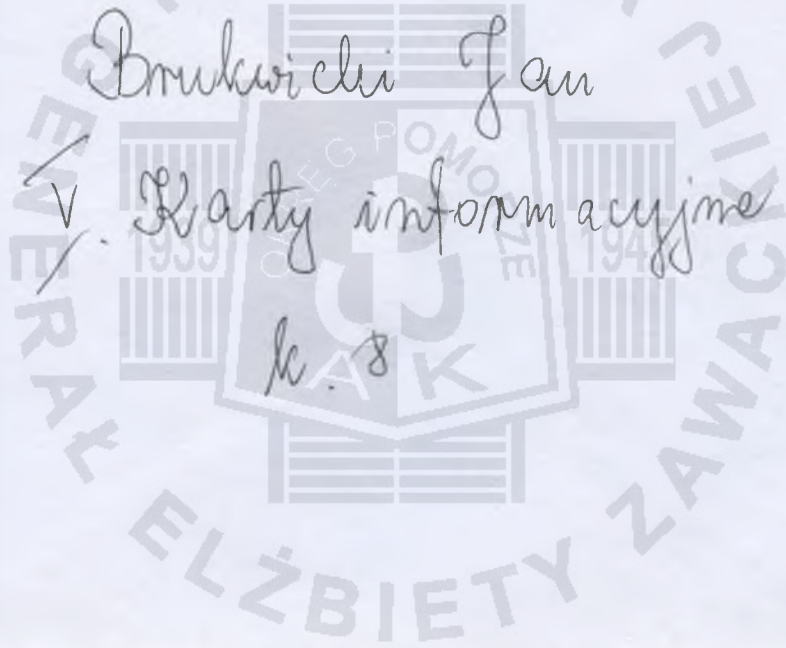
T: M: 150/759 Pom.

Bydgoszcz

Brukwieli Jan

✓ Karty informacyjne

№ 8

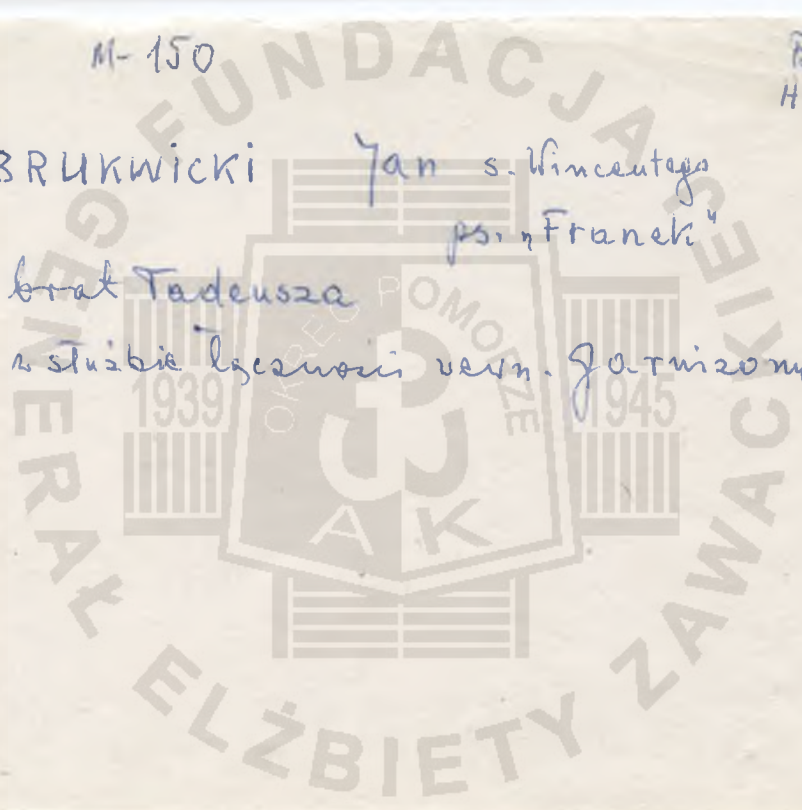

T

M-150

Bydgoska
HK 52 52
1

BRUKWICKI Jan s. Wincentego
ps. Franek
brat Tadeusza
z służby I szwadronu ułan. garnizonu

M-150

Bzdyma 2

Pruckicki Jan p.s. Frank

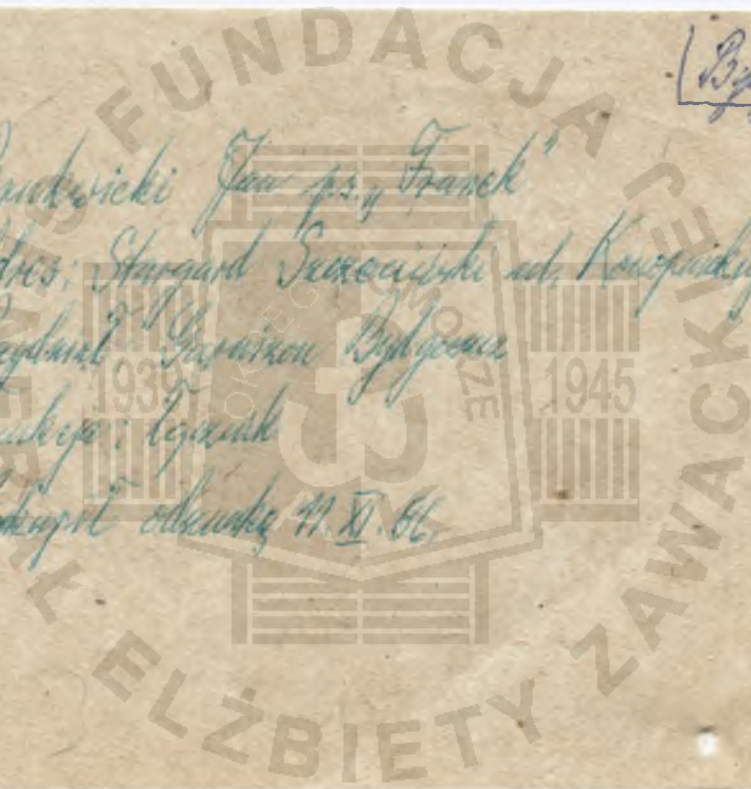
Adres: Stary Gort Szwajcarski ul. Kosciuszki 21

Przedmiot: Gwarikon Bzdyma

Prace: 1 egzemplarz

Podpis: odwołany 4. 10. 66

ml

M-150

Bydgoszcz 3

brat Telesfor
Jan Brukwicki z. Wicentego ur. 17.09.1923 r.
w Bydgoszczy szereg AK od m. maja 1943 r.
do 27.01.1945 r. ps. "Franek"
w służbie łączności wewnętrznej garnizonu AK
w Bydg.
przedten od 1939 r. w tajnej org. harc. -
Szare Szeregi.

Okazuje - cenny dyktando *MTK* w Starogardzie
Fotografie w mot. 2. kadrowego
inf. Janek *Michalski* *MTK*

1

Brat Tadeusz, mój brat
i siostra
Brydon
A.K
Brukwicki Jan ps "Franek" 4
ur. 17.09.1923. Brydon
zau. Stargard Szarec, ul. Karop-
midziej 21/4 tel. 775-112
Tosznik
CZŁ. SZAK (jest relecja)

BYDGOSZCZ

202 AK

5

BRUKWICKI JAN

„FRANEK”

Zob. APAK, INSP. BYDG., T.: BRUKWICKI T., MICHAŁSKI L.,

Bydgoszcz

6

śp.

Jan Brukwicki

żołnierz łączności Garnizonu AK Bydgoszcz
w latach 1943-1945 ps. „Franek”

ur. 17.09.1923 r. w Bydgoszczy, zm. 17.03.1998 r.
opatrzony sakramentami św. w Stargardzie Szczecińskim
i pochowany na miejscowym cmentarzu,

o czym zawiadamiają bracia
Tadeusz i Alojzy

Poznań, Bydgoszcz

Bniński Jan

Bydgoszcz
tajne nauki.

7

zob. Biuletyn FAPAK W 2/2003, s. 21

13. 09. 04. AG

Brakwiczki Jan
ps. Franek

AK 8
Bydgoszcz

Żołnierze Tęczyński wewnętrznej garnizonu
AK Bydgoszcz.

zob. T: M: 119/428 Pom., Raszeński Zbigniew
(Bydgoszcz), t. 1, cz. III/5 s. 3

B.P. V'09

W BRUKWICKI

MARGARYTA SZCIECIEŃSKI

M-150

AK-Bydgoszcz

Brukwicky Jan

Bruckwiczki Jan

ZESKANOWANE

